

JAARBOEK 10-1988, *uitgegeven door de Vereniging-Stichting ZANNEKIN*, Ieper-Mijdrecht 1988. Paddevijverstraat 2, 8900 Ieper. 176 blz., geïll.

Dit jaarboek ZANNEKIN, dat hiermee aan zijn tiende deel is en zoals steeds een uiterst verzorgde indruk maakt, bevat veertien artikelen, die vooral de randzone van het Nederlandse taalgebied, Frans-Vlaanderen en het land tussen Maas en Rijn evenals Bentheim, betreffen. De inhoud is hoofdzakelijk historisch en heeft o.a. betrekking op de Oudnederlandse letterkunde in Frans-Vlaanderen, het leven van Godfried van Bonen, M. Yourcenar, de slag van Woeringen (1288!), Herzogenrath's-Hertogenrode en de verbreiding van Brabantse retabels aan de Nederrijn. Van belang voor de geschiedenis van het

Vlaams-Nederlandse bewustzijn is het opstel van A. Lowyck over Nederlanstalige schrijvers in Belle en van L. Camerlynck over de laatste Vlaamstalige dorpen in het departement Pas-de-Calais: Klommeres, Ruminghem, Hoog-Brugge en Lysel (St.-Omaars). In zijn lezenswaardig opstel *Irredentisme of revanchisme* handelt M. Cailliau over begrip en draagwijdte van het element *Nordfrankreich* in de titel *Militärbefehlshaber für Belgien und Nordfrankreich*, dat gedurende W.O. II in Groot-Nederlandse kringen valse verwachtingen heeft gewekt. Ter sprake komen daarbij het bekende boek van Bijleveld over *Nederland in Frankrijk*, Jan Brans' bijna vergeten publikatie *Bevolking en Levensruimte der Nederlanden* en de Zannekin-Arbeidsgemeenschap voor Zuid-Vlaanderen (1941). In een derde luik wil C. het hebben over de Belgische aanspraken op Duits gebied na 1945.

G. DE SMET